

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Moó'ca, 309

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanario Lithuano Independente
Redaguoja
A. BUTKUS
Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Moó'ca, 309

8-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1937 m. Birželio—Junho 5 d.

Nr. 23 (365)

Šia savaitė Europoj vos nekilo pasaulinis karas Armando Salles Oliveira, Demokratijos kandidatas i prezidentus

Brazilijos Demokratai už Armando Salles

Buvęs S. Paulo gubernatorius Dr. Armando de Salles Oliveira, kuris išstatytas yra į respublikos prezidentus, sutinka beveik visoje šalyje vis daugiau simpatijų. Visa Brazilijos spauda pažymi, kad Armando de Salles Oliveira yra demokratinis Brazilijos sluoksnių kandidatas į prezidentus, kuris esą neabėjojamai bus išrinktas į prezidentus ir sustiprins šalyje demokratijos idėją.

Naujas teisingumo ministeris

Teisingumo ministru yra paskirtas Macedo Soares, buvęs užsienio reikalų ministru. Teisingumo ministerija buvo laikinai pavesta darbo ministeriui Magalhães, kuris neseniai buvo puolamas už komunizmą.

Suaresštavo 4 turistinius lėktuvus

Rio de Janeiro mieste yra Komerciniai Lenkų—Brazilų Rūmai, kurie įsigijo Lenkijoje 4 lėktuvus. Kaip tik tie lėktuvai tapo atgabenti į Rio uostą, jie tapo paimti karo aviacijos žinion.

Nenori įsileisti beraščių

Iš Portugalijos atvyko su kitais emigrantais ir tūlas Marcelino Rodrigues, kuris yra beraštis. Imigracijos departamentas, remdamasi Konstitucija, jam uždraudė išlipti iš laivo.

Karo stovio terminas baigiasi

Kitą mėnesį baigsis karo stovio terminas. Spaudoje eina spekuliacijos, kad valdžia darys su karu stoviu, ar jį paliks, ar panaikins. Tuo reikalu žurnalistai teiravosi net pas naują teisingumo ministerį. Dėl karo stovio dar nėra aiškių žinių.

— Chicagoj įvyko dideli darbininkų susirėmimai su policija. Riaušėse tapo sušaudyti 4 ir sužaišta 60 darbininkai.

Atsistatydino Japonijos vyriausybė

Šiomis dienomis buvo priverstas atsistatydinti Japonijos ministerių pirm. Hayashi, kuris nelabai norėjo skaitytis su parlamentu, kurin pateko daug socialistų. Hayashi grasino parlamentui paleidimu, bet tuo tarpu jis pats buvo priverstas išeiti iš valdžios.

Rado didelius lobius

Madride viename turtuolio name, kuris gyvena pas sukilėlius, policija padarė krata, ir rado labai didelius lobius: auksą, sidabro ir kitų brangenybių.

Ex-karalius jau apsiėdė

Anglijos eks-karalius Eduardas VIII, birželio 2 dieną apsiėdė su savo mylima gyvenašle Simpson.
— Mirė dar du vokiečių jūrininkai sužaišti ant laivo "Deutschland". Viso mirusių 26 jūrininkai.

2 mėnesiai kaip ima Bilbao Žuvo sukilėliu gen. Mola

Europa jau stovėjo ant karo slenksčio

Pabaigoje pereitos savaitės, dėl Ispanijoje vykstančio karo, vos nekilo visuotinis Europos konfliktas, kuris bemaž ko būtų nesuliepusios Europos karu. Prie Majorco salos, Palmos mieste, vyriausybininkai apšaudė italų karo laivus ir užmušė 6 jūrų karininkus. O stovėjęs vokiečių karo laivas "Admiral Scheer" prie Ibiza uosto Balearų salose apšaudė vyriausybininkų orlaivius. Tie nieko nelaukdami, pradėjo iš lėktuvų bombarduoti ita vokiečių laivą ir 4 didelės bombos nukrito tiesiai ant vokiečių galvų. Laivas tapo aplaužytas ir vokiečių jūrininkų užmušta. Sužinojus apie tai Vokietija, pakėlė baisiausių lormą. Pereito šeštadienio visa Vokietijos spauda šaukte šaukė, kad Vokietijos vyriausybė tuojau darytų žygius ir suvaldytų "raudonosios Maskvos komunistus." Vokietijos vyriausybė tuojaus pasiuntė milžinišką karo laivą "Deutschland" prie Almeria Ispanijos vyriausybininkų uosto ir pradėjo iš armuotų griauti vyriausybininkų uostą ir žudyti miesto gyventojus. Vyriausybininkai matydami tokį vokiečių baisų darbą, paleido keletą lėk-

tuvų virš laivo "Deutschland", kurie pradėjo mesti bombas ant to laivo. Įvyko tiesiog viešas karas tarp vokiečių ir ispanų. "Deutschland" neatlaidė ir turėjo nešdintis į Gibraltarą. Vokiečių jūrininkų ant laivo žuvo 24, o apie 60 sužaištų. Laivas taip pat apgadintas gerokai. Kuomet įvyko tas konfliktas tarp vokiečių ir ispanų vyriausybininkų, kitų valstybių karo laivai jau buvo paruošti. Bet konfliktas tuo ir baigėsi: vyriausybininkų uostas Almeria tapo sugriautas, o vokiečių laivas "Deutschland" sudaužtos turėjo bėgti su negyvais ir sužaištais jūrininkais. Vokietija kaip sužinojo, kad jos laivas tapo sumuštas, paskelbė gėdula ir pranešė Tautų Sągajai, kad Almeria uosto bombardavimas buvo kerštas už laivo "Admiral Scheer" sudaužymo ir laiko konflikta baigta, jei vyriausybininkai nebebombarduos jos laivų. Taigi pereitos savaitės pradžioj buvo labai pavojingas momentas Europai. Vis dėl to vyriausybininkai parodė nemažą drąsos ir sulupo vokiečius, nors vokiečiai ir jų uostą apgriovė ir keletą žmonių užmušė.

"Bilbao paimsim kada tik norėsime", -- pasakė Mola

Jau lygiai du mėnesiai, kaip vyksta žiaurus karas Baskijoje ir sukilėliai veržiasi prie sostinės Bilbao. Nors sukilėliai dėjo visas pastangas užimti Baskiją ir paimti jų sostinę, bet katalikai baskai atkakliai laikosi ir pasiryžę atlaikyti generolo Mola vedamus italus ir maurus. Žurnalistų paklaustas, gen. Mola atsakė: "Bilbao paimsim, kada tik norėsime". Ir šiomis dienomis sukilėliai ruošėsi did-

liam mūšini dėl Bilbao paėmimo. Bet "blogas oras" sukilėlius sulaukė ir Bilbao dar liko nepaimtas. Pranešimai sako, kad dabar jau puolimus daro baskai. Kituose frontuose taip pat eina smarkūs mūšiai, ypač Guadalarama kalnuose. Pranešimų žiniomis esą sukilėliai laimi. Bet vis dėlto didelių pasikeitimų nė viename fronte nėra.

Kaip zuvo sukilėliu vadas Mola

Baigiant ruošti laikraštį spaudai, atėjo žinia iš Ispanijos apie vieno Ispanijos sukilėlių vado gen. Mola mirtį. Pranešimas sako, kad birželio 3 d. apie 8 val. vakaro, gen. Mola su trimis savo adiutantais pulkininku, Posą gen. štabo viršininku Somec, kapitonu Chamoro ir sergentu Barrado skraidė lėktuvu apžiūrindami Baskų frontą, kaip jų lėktuvas atsideręs į kalną ir šypuliais nukrito kalno pašlaitėn. Visi važiavusieji vadai žuvo. Gen. Mola buvo sumuštas į mėsos guiužulį. Pažino jį tik iš generoliškos uniformos ir dokumentų. Toji katastrofa, mirtinas sukilėliams smūgis. Katalikai baskai sako, kad Molą nubaudė Dievas už katalikų baskų žudymą ir bažnyčių griovimą.

Gen. Mola ir gen. Franco vyriausieji Ispanijos sukilimo vadai. Mola vadovavo sukilėlius Madrido fronte ir

visą šiaurės Ispaniją. Kadangi laikraštis jau beveik buvo baigtas, kaip gavome tą žinią, tai plačiau apie tai nebegalėjome parašyti. Kita savaitė.

Kuboj amnestija

Kubos parlamentas priėmė įstatymą suteikdamas amnestiją visiems politiniams prasikaltėliams. Amnestuotas tapo taip pat ir buvęs Kubos diktatorius Machado ir apie 40 buvusių jo ministrų. Atrodo, kad Kuba vėl eina prie machadiškos diktatūros.

Nutarė atšaukt kareivius

Tautų Sągajai nutarė, kad būtų atšaukti visi svetimų valstybių kareiviai iš Ispanijos. Tas Tautų Sągajos nutarimas padarytas dėl to, kad atstovai turėtų ką kalbėti suvažiuavę Zenovon. Tautų Sągajai šiaadien jokios reikšmės neturi.

Nuteisė kunigus už ištvirtavimą

Vokietijos teismas nuteisė 4 katalikų kunigus už ištvirtavimą su mažais vaikais. Kunigams bausmės siekia iki 4 metų kalėjimo.

— Santykiai tarp Vokietijos ir Vatikano blogėja, pasklydę gandai, kad Hitleris nutraukė santykius su popiežium.

— Italijon tapo pargabenta 500 italų kareivių sužaištų Ispanijos kare. Ispanijoje labai daug zuvo italionų.

Nusižudė karo komisaras

Maskvos laikraščiai paskelbė keiturių eilučių žinutę, kad nusižudė Sov. Rusijos karo komisaras Gamarniek, kuris buvo artimas maršalo Tuchačevskio ir Vorosilovo draugas. Gamarniek buvo senas bolševikas, 43 metų amžiaus, turėjo dideį pasitikėjimą raudonoj armijoj. Nusižudymo priežastys nežinomos.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

Atsiimkite laiškus

Vanda Jasses, B. Dunca, F. Miškinis, K. Jablonskis, Jn. Tamašauskas, A. Jurevičius, N. Ragaišis, K. Mačiulaitis, D. Vanags, St. Pumputis, Z. Genys, Jn. Pagirys, J. Vigelis, V. Saldzevičius, M. Vaidotas, St. Mikšucas, E. Miškinis, Jn. Gutelis, Jg. Labuckis, Petruis Kalvaičius—brolio adresas, Viktoras Šlapkauskas—sūnus—metrikai.

DR. M. FUCS

Gydytojas - Operatorius - Akuseris - Moteru ir viduriu ligos

Dra. Feiga Fucs
Vaiku ligos

Dra. Beila Fucs
Moteru ligos ir akuserija

Gydymas elektra, Diathermia, Ultravioletiniai spinduliai

Nuo 9 iki 12 v. ir nuo 1 iki 9 v. v.

Konsultorija: Rua da Moó'ca, 512 F. sobr.

Neturtingiems apžiūrėjimas už dyką.

Ar atlikai savo pareiga?
Ar jau užsiprenumeravai laikrasti

“LIETUVIŲ AIDA BRAZ.”?

Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiūgti pinigų 12\$ ir Tamsta lankys “AIDAS” istisus metus

Aidas, Rua da Moóca 309, S. Paulo.

FOTOGRAFAS is KAUNO

GILUC

Žinomas savo menišku darbu daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina.

Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: RUA JOSÉ PAULINO, 118-a Bom Retiro

DANTŲ GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip anai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cida bro purceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Laivakortės ir Šamados

Čekiai — Depozitas — Pasportai — Legalizacija

Nori Tamsta iškviešti draugą ar giminę iš Lietuvos?

Laivyninkystės Bendrovė

MUNDIAL

Paruošia dokumentus pigiai, greitai ir sąžiningai išgajimul bile kurios “šamados” per kelias dienas.

Laivakortės ir šamados iš bile kurios šalies siūloma pigiausiom kainom — už pinigus arba išsimokėjimui ilgam laikui. SKUBUMAS — GERIAUSIOS SĄLYGOS.

Nieko nedarykite nesiteiravę kainų pas mus LAIVYNINKYSTĖS BENDROVĖ “MUNDIAL”

A. Felmanas;

Praga Antoni Prado 3 sobr. (Priešais City Bank)

Tel.: 2-8929 Paulo

LABORATORIJĄ MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)

Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadieniais nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307

(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumarijų daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pavarba Provizorius A. RUMMEL

Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoje

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas LABORATORIJĄ: nugarakaulio smegenų šlapimo ir išmatų istyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193 app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak. Ladeira Porto Geral 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)

Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis. Gydymas kalnu saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A, 1-as aukštas.

Tel. 4-1705.

PRISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393

S. PAULO

Darė vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN ADVOKATAS

(Diplomuotasis S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas

Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVISKAI

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.) SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 9 — 7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai

VAISTINE IR PERFUMARIJA MUNICIPAL

Farmaceutikas: A. Gorenstein

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški įrankiai. Kvėpalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192 Telefonas: 4-7757

LIETUVIS DAILININKAS

São Paulo, gatvėje Newton Prado, 149 lietuvis LIONGILAS NAS PAZIKAS turi atidares dailės — paįšybos studiją. Įvairius paveikslus, portretus ir tt. ant drobės alūjinis žais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai

Kur tik žirsti, neužmirsk “Aido”

Jis parduodamas: S. Paulo.

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Vaistinė «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvė — rua 3 N.º 4; Sant’Anna: Menkajio krautuvė, — rua Voluntarios da Patria 59; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj.

Rio de Janeiro.

Prano Dutkaus restorano «Vilnius» — rua de Catumby, 4 «Vilnius» s-gos centre — Praga Tiradentes 64 ir Petro Jonušio dirbtuvėje — rua Bella, 106.

Santos.

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuo pasirūpins. Aidas turi būti visur parduvinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampeilio tenelteka, kur nebūtų Aido.

Voklečių fotografijų istaiga “BERNARDO”

Isteigta 1906 metais. Ašlės ir visus darbus fotografijų Specialybė papildomai. Isp pat su dažais.

Darbai, sažinin-ga, ksta į namu reikalais. Dar, naujas.

A. Schmidt

111

S. PAULO

5576

